

HET TWEETRAPS-TESTAMENT, OFTEWEL: WILT U WEL ERFBELASTING BETALEN? (Uitgave 2024)

Belasting besparen door een goed testament is mooi, maar de vraag die u zich kunt stellen is: wie gaat er voor, de langstlevende of de kinderen?

Aan de hand van een voorbeeld zullen we hieronder de gevolgen beschrijven van de verschillende soorten langstlevende testaments.

Stel: Kees en Corra zijn in gemeenschap van goederen getrouwd en hebben twee kinderen van 30 en 28 jaar oud. Zij bezitten samen een huis met een waarde van € 300.000. Op het huis zit geen hypotheek meer. De overige bezittingen van Kees en Corra vertegenwoordigen niet veel waarde.

Geen testament

Stel dat Kees geen testament heeft gemaakt. Kees overlijdt in januari 2020. Op grond van het huidige erfrecht krijgt Corra alle bezittingen.

De kinderen krijgen slechts een vordering in geld op Corra ter grootte van hun erfdeel. De kinderen kunnen hun deel pas opeisen als de langstlevende is overleden. (Zie ook onze brochure 'Het erfrecht voor de langstlevende'.)

Moet er in deze situatie ook erfbelasting betaald worden? Alles gaat toch naar de langstlevende? In dit geval hoeft Corra zelf geen erfbelasting te betalen. Ze blijft namelijk ruim onder het vrijgestelde bedrag.

De kinderen krijgen ook een erfdeel, ook al is dat alleen maar 'op papier'. De helft van de waarde van het huis (€ 150.000) is al van Corra. Dit komt omdat zij en Kees in gemeenschap van goederen waren getrouwd. De andere helft wordt gedeeld door Corra en de beide kinderen. Ieder krijgt dus in waarde € 50.000.

Per kind moet over deze € 50.000 ongeveer € 3.000 aan erfbelasting betaald worden. Samen is dit € 6.000. Nu hoeven de kinderen dit niet zelf te betalen. Omdat Corra feitelijk het huis en de andere bezittingen op naam krijgt, moet zij dit betalen.

In dit geval zijn we er voor de berekening van de erfbelasting vanuit gegaan dat over de vorderingen jaarlijks 'op papier' rente moet worden vergoed. Dit heeft als voordeel dat de kinderen bij het overlijden van Corra minder erfbelasting hoeven te betalen. De erfdelen van de kinderen worden namelijk ieder jaar groter. Stel dat Corra na 10 jaar overlijdt, dan is de vordering al die jaren aangegroeid met rente, tot stel € 80.000. Daarover hoeft dan geen erfbelasting betaald te worden.

Dit lijkt allemaal wel mooi, maar bij het overlijden van Kees, moet Corra de erfbelasting wel betalen. Omdat Corra dit geld niet heeft, zal zij geld moeten lenen om dit te betalen.

Wel een testament

Kees en Corra hadden dit kunnen voorkomen door bij de notaris testamenten op te stellen. Kees had in zijn testament kunnen opnemen dat de kinderen bij zijn overlijden geen erfgenamen worden.

Wanneer de kinderen zich tegen die regeling verzetten en een beroep doen op hun legitieme portie, krijgen ze slechts de helft van wat ze anders zouden krijgen, dus € 25.000 per kind. Ook in dat geval kunnen de kinderen dit geld niet tijdens het leven van Corra opeisen. De door Corra te betalen erfbelasting zal in dat geval veel lager zijn.

Kees kan echter nog een mooie bepaling opnemen. Deze regeling geldt alleen wanneer de kinderen geen beroep doen op hun legitieme portie. Kees kan er namelijk voor zorgen dat bij het overlijden van Corra de kinderen niet onnodig veel belasting hoeven te betalen. Hij kan namelijk een zogenaamde 'tweetrapsmaking' opnemen in zijn testament.

Dit betekent dat na het overlijden van Corra, de kinderen alsnog geacht worden de nalatenschap in twee delen te hebben gekregen. Een deel via het testament van Kees en een deel via het testament van Corra. Omdat de nalatenschap zo in twee delen overgaat naar de kinderen, wordt voor de berekening van de erfbelasting twee keer bij het laagste erfbelastingtarief begonnen (en is er in sommige gevallen ook twee keer een vrijstelling van toepassing). Dit scheelt erfbelasting voor de kinderen!

Let op: deze regeling is heel mooi als Kees en Corra dezelfde erfgenamen achterlaten en de verhouding tussen de langstlevende en de kinderen goed blijft. Is dat niet zo, dan kan dit testament ook tot heel complexe situaties leiden. Onze notaris Ronald Brinkman is gepromoveerd op dit onderwerp en kan u daar dus alles over vertellen.

Tot slot

Sinds 1 januari 2003 geldt het nieuwe erfrecht, dat voor veel mensen die geen testament hebben, een goede regeling biedt. Toch kan zoals hiervoor beschreven de besparing van erfbelasting voor de langstlevende een reden zijn waarom het maken van een testament toch wenselijk is. U kunt een vrijblijvende afspraak maken om de mogelijkheden voor uw concrete situatie door te spreken.

Dalfsen
Kerkplein 26
0529-431742

Hardenberg
Scholtensdijk 20
0523-261941

Zwolle
Harm Smeengekade 24
038-4215876